129778 - Taharet Olmaksızın Mestler Üzerine Meshetmenin Hükmü

Soru

Bir süre namaz kıldım ve bu esnada mest üzerine meshediyordum. Ancak mest üzerine meshin şartlarından birinin, mestin abdestli olarak giyilmesi gerektiği olduğunu unutmuştum. Bunu öğrendikten sonra artık mesti ancak abdestli iken giyiyorum. Sorum şu: Abdestli olmadan giydiğim mestlerle kıldığım namazları ve tuttuğum oruçları kaza etmem gerekir mi? Ayrıca, abdestli olmadan giydiğim mestlerle kaç vakit namaz kıldığımı da bilmiyorum.

Cevap özeti

Eğer durum, senin anlattığın gibi; mestleri abdestli olmadan giyip üzerine meshettiysen ve bunu da bu şartın gerekli olduğunu bilmediğin için yaptıysan, ilim ehlinin bir kısmına göre kaza etmen gerekmez. Bununla birlikte, kaza etmen mümkünse bu daha faziletli ve daha ihtiyatlıdır.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Şüphesiz mest veya çorap üzerine meshetmenin birtakım şartları vardır. Bunlardan biri de, onların abdestli olarak giyilmiş olmasıdır. Nitekim Muğîre b. Şu'be r.a şöyle rivayet etmiştir: Nebî'nin (Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun) mestlerini çıkarmak isteyip abdestte ayaklarını yıkamak istediğimde bana şöyle buyurdu: "Onları bırak; zira ben onları abdestli olarak giydim." Ardından onların üzerine meshetti. Bu hadisi Buhârî (206) ve Muslim (274) rivayet etmiştir.

Eğer senin durumun, belirttiğin gibi; mestleri abdestli olmadan giyip üzerine meshetmen ve bunun gerekli olduğunu bilmeyişin sebebiyle gerçekleşmişse, ilim ehlinin bir grubuna göre kaza etmen gerekmez. Ancak kaza edebilmen mümkünse, bu daha faziletli ve daha ihtiyatlı bir yoldur.

Şeyhülislâm İbn Teymiyye (r.h) şöyle demiştir:

“Buna göre; bir kimse, kendisine nass ulaşmadığı için gerekli bir temizliği terk ederse —meselâ deve eti yer de abdest almaz, sonra kendisine nass ulaşıp abdestin gerekli olduğu ortaya çıkarsa; yahut deve ağıllarında namaz kılar, sonra bu hususstaki nass kendisine ulaşırsa— geçmişi iade etmesi gerekir mi? Bu konuda iki görüş vardır; İmam Ahmed’den gelen iki rivayet şeklindedir.

Buna benzer bir mesele de şudur: Bir kimse tenasül organına dokunur ve namaz kılar; sonra bunun abdesti gerektirdiğini öğrenir.

Bu meselelerin tamamında sahih olan görüş şudur: İade gerekmez. Çünkü Allah hata ve unutmayı affetmiştir. Ayrıca şöyle buyurmuştur: ‘Biz, bir elçi göndermedikçe azap edecek değiliz.’ (İsrâ, 15). Her kim, Resûl’ün (Allah’ın salât ve selâmı onun üzerine olsun) belli bir konudaki emrini işitmemişse, o hükmün kendisi hakkında bağlayıcılığı sabit olmaz. Nitekim Nebî, cünüp olduklarında Ömer’in namaz kılmayıp Ammâr’ın toprakta yuvarlanarak namaz kılması hadisesinde ikisine de iade etmelerini emretmemiştir. Yine Ebû Zerr’e, cünüp olup günlerce namaz kılmadığında iade etmesini emretmemiştir. Sahâbeden bazılarına, beyaz iplik siyah iplikten ayırt edilinceye kadar yiyip içmelerine rağmen kaza etmelerini emretmemiştir. Keza, kıblenin değiştirildiği hükmü kendilerine ulaşmadan önce Beytü’l-Makdis’e yönelerek namaz kılanlara da kaza emri vermemiştir.

Aynı kapsamda şu da vardır: İstihâze (özür kanaması) sahibi kadın, namazın kendisine farz olmadığını zannederek bir müddet namaz kılmazsa, onun kaza etmesi gerekir mi? Bu konuda iki görüş vardır. Bunlardan biri: Kaza gerekmez —ki bu, Mâlik ve başkalarından nakledilmiştir—; çünkü Nebî’ye ‘Şiddetli ve uzun süren bir hayız gördüm; bu beni namazdan ve oruçtan alıkoydu’ diyen kadına, Nebî sadece bundan sonra yapması gerekenleri emretmiş, geçmiş namazları kaza etmesini emretmemiştir.”
(“Mecmû‘u’l-Fetâvâ”, 21/101)

Müslümana düşen, ibadetinin ve muamelelerinin sahih olmasına bağlı olan hususları öğrenmesidir. Bu, onun üzerine farz olan ilimdendir; bunu terk etmek ise günah ve isyandır. Bu sebeple senin için daha ihtiyatlı olan, yukarıda belirtildiği gibi o namazları kaza etmendir. Eğer namazların sayısını bilmiyorsan, zann-ı galibine göre gereken miktarı kaza et.

Eğer bulûğa erdikten sonra bir süre namaz ve orucu tamamen terk ettiysen, üzerine düşen Allah'a tevbe etmendir; geçmişi kaza etmen gerekmez. Bunun yerine nafile namaz ve oruçları çoğaltmalısın.

Allah Teâlâ'dan tevbeni kabul etmesini dileriz.

Daha fazla fayda için şu cevaplara da bakılabilir: (9640), (12796), (135530).

En doğrusunu Allah bilir.